Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

3. juuni 2021 *

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Liikmesriigi kohtute rahvusvahelise kohtualluvuse kindlakstegemine – Artikli 5 lõige 1 – Liikmesriigi kodanikust töötaja – Leping selle liikmesriigi konsulaaresindusega muus liikmesriigis – Töötaja ülesanded – Avaliku võimu teostamise puudumine

Kohtuasjas C-280/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sofiyski Rayonen sadi (Sofia rajoonikohus, Bulgaaria) 27. mai 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. juunil 2020, menetluses

ZN

versus

Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria v grad Valencia, Kralstvo Ispania,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja president N. Wahl, kohtunikud F. Biltgen ja J. Passer (ettekandja),

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusektetär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Bulgaaria valitsus, esindajad: M. Georgieva ja L. Zaharieva,

– Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek, J. Vláčil ja I. Gavrilova,

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Heller ja G. Koleva,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 5 lõiget 1, lähtudes sama määruse põhjendusest 3.

2 Taotlus on esitatud ZNi ja Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria v grad Valensia, Kralstvo Ispania (Bulgaaria Vabariigi peakonsulaat Valencias (Hispaania); edaspidi „peakonsulaat“) vahelises kohtuvaidluses seoses nõudega maksta kasutamata jäänud tasustatud põhipuhkuse eest hüvitist.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Määruse nr 1215/2012 põhjendustes 3–5 ja 15 on märgitud:

„(3) [Euroopa] Liit on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, lihtsustades muu hulgas õiguskaitse kättesaadavust eelkõige tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste ja kohtuväliste otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kaudu. Sellise ala järkjärguliseks loomiseks peab liit võtma eelkõige siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed seoses õigusalase koostööga piiriülese toimega tsiviilasjades.

(4) Teatavad erinevused kohtualluvust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevates siseriiklikes eeskirjades takistavad siseturu häireteta toimimist. Olulised on sätted, millega ühtlustatakse kollisiooninormid kohtualluvuse kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ning tagatakse, et liikmesriigis tehtud kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne.

(5) Niisugused sätted kuuluvad õigusalase koostöö valdkonda tsiviilasjades Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 81 tähenduses.

[…]

(15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui vaidluse sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.“

4 Määruse artikli 1 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes. Eelkõige ei kohaldata seda maksu-, tolli- ja haldusasjade suhtes ega riigi vastutuse suhtes tegevuse või tegevusetuse eest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*).

[…]“.

5 Määruse artikli 5 lõikes 1 on ette nähtud:

„Isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib hagi esitada teise liikmesriigi kohtusse üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.“

6 Määruse artikli 7 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

1. a) lepinguid puudutavates asjades selle paiga kohtusse, kus tuli täita asjaomane kohustus;
   b) kui ei ole kokku lepitud teisiti, käsitatakse käesoleva sätte kohaldamisel asjaomase kohustuse täitmise kohana:

   – müügi puhul kohta liikmesriigis, kus lepingu kohaselt kaubad üle anti või kus need oleks tulnud üle anda,

   – teenuste osutamise puhul kohta liikmesriigis, kus lepingu kohaselt teenuseid osutati või kus neid oleks tulnud osutada;
   c) kui alapunkt b ei kohaldu, kohaldatakse alapunkti a“.

7 Määruse 5. jaos on reguleeritud kohtualluvus töölepingute puhul. Määruse samasse jakku kuuluvas artiklis 20 on sätestatud:

„1. Töölepinguid puudutavates asjades määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see piiraks artikli 6 ja artikli 7 punkti 5 ning tööandja vastu algatatud kohtumenetluse puhul artikli 8 punkti 1 kohaldamist.

2. Kui töötaja sõlmib töölepingu tööandjaga, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kuid kellel on filiaal, esindus või muu üksus mõnes liikmesriigis, loetakse see liikmesriik nimetatud filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevate vaidluste puhul tööandja alaliseks elukohaks.“

8 Määruse artiklis 21, mis kuulub samuti sellesse jakku, on sätestatud:

„1. Tööandja vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi kas:

a) selle liikmesriigi kohtutesse, kus on tema alaline elukoht, või

b) teises liikmesriigis:
   i) selle paiga kohtutesse, kus või kust kohast töötaja tavaliselt töötab, või selle paiga kohtutesse, kus ta viimati töötas, või
   ii) kui töötaja ei tööta või ei töötanud tavaliselt ainult ühes riigis, siis selle paiga kohtutesse, kus asub või asus töötaja tööle võtnud ettevõte.

2. Tööandja vastu, kelle alaline elukoht ei ole üheski liikmesriigis, võib hagi esitada liikmesriigi kohtusse vastavalt lõike 1 punktile b.“

Bulgaaria õigus

Tööseadustik

9 Tööseadustiku (Kodeks na truda) artiklis 362 on sätestatud:

„[…] Bulgaaria kodakondsusega ja välismaal töötavate töötajate ning välismaal tegutsevate Bulgaaria tööandjate vahelised töövaidlused alluvad Sofia pädevale kohtule, ja kui töötaja on kostja, siis töötaja elukoha pädevale kohtule riigis.“

Diplomaatilise teenistuse seadus

10 Diplomaatilise teenistuse seaduse (Zakon za diplomaticheskata sluzhba) artiklis 21 on sätestatud:

„(1) […] Bulgaaria Vabariigi välisesindus on Ministerstvo na vanshnite raboti (välisministeerium) territoriaalne struktuuriüksus, mis tagab diplomaatilise ja/või konsulaartegevuse teises riigis või rahvusvahelistes valitsusorganisatsioonides.

(2) Välisesindused on:

1. saatkonnad;

2. alalised esindused ja alalised delegatsioonid rahvusvaheliste valitsusorganisatsioonide juures;

3. peakonsulaadid, konsulaadid, asekonsulaadid ja konsulaaresindused;

4. diplomaatilised bürood ja kontaktbürood;

5. erimissioonid erimissioonide konventsiooni tähenduses, mille on vastu võtnud ÜRO Peaassamblee 8. detsembril 1969 […].

(3) Välisesindused avab, nende liigi määrab kindlaks ja sulgeb ministrite nõukogu välisministri ettepanekul.“

11 Diplomaatilise teenistuse seaduse artiklis 22 on ette nähtud:

„(1) Välisesindus koosneb juhist, diplomaatilisest personalist, haldus- ja abitöötajatest ja koduabilistest 18. aprillil 1961 Viinis sõlmitud diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni […], 24. aprillil 1963 Viinis sõlmitud konsulaarsuhete Viini konventsiooni […] ja erimissioonide konventsiooni tähenduses.

(2) Välisesinduses võib seada sisse büroosid vastavalt nende liigile, funktsioonidele ja koosseisule.

[…]“.

12 Selle seaduse artikkel 80 on sõnastatud järgmiselt:

„Välisesinduse juht võib sõlmida töölepingu kohaliku elanikuga välisministri kirjalikul loal, mis on antud põhjendatud aruande alusel.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

13 ZN on Bulgaaria kodanik, kelle elukoht on Sofias ja kellel on luba viibida Hispaanias, kus ta teenuseosutajana osutab peakonsulaadi tegevusega seotud teenuseid.

14 ZN esitas 30. aprillil 2019 Bulgaarias peakonsulaadi vastu hagi, milles ta nõudis esiteks oma töösuhte tunnustamist ja teiseks hüvitise maksmist kasutamata jäänud tasustatud põhipuhkuse ehk 120 kasutamata puhkusepäeva eest, mis vastab 30 päevale aastas ajavahemikus 2. jaanuarist 2013 kuni 29. juunini 2017.

15 ZN väidab, et sel ajavahemikul osutas ta teenuseid seoses dokumentide vastuvõtmisega konsulaadis Bulgaaria kodanike kohta avatud toimikutesse ning nende toimikute haldamisega kuue järjestikuse lepingu alusel, mis olid sõlmitud peakonsulaadiga.

16 ZN väidab, et diplomaatilise teenistuse seaduse kohaselt võivad Bulgaaria Vabariigi esindused võtta isikuid tööle üksnes töölepingu alusel, milles vormistatakse tööandja ja töötaja vaheline suhe. Ta täpsustab sellega seoses, et sõlmitud lepingud vastavad Bulgaaria õiguses töölepingu sisu puudutavatele nõuetele.

17 Peakonsulaat omakorda vaidlustab Bulgaaria kohtute kohtualluvuse põhikohtuasja lahendamisel ja tugineb Hispaania kohtute kohtualluvusele ZNi töökoha järgsete kohtutena.

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb piiriülese mõju olemasolus, sest põhikohtuasi puudutab Bulgaaria töötajat ja Bulgaaria tööandjat ning nende õigussuhe on Bulgaaria Vabariigiga tihedalt seotud.

19 Lisaks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Bulgaaria õiguses on otsesõnu sätestatud, et välisriigis asuva Bulgaaria tööandja ja välisriigis töötava Bulgaaria kodaniku vaheliste lepingute puhul saavad võimalikke kohtuvaidlusi lahendada üksnes Bulgaaria kohtud. Kuna peakonsulaat on Bulgaaria riigiorgani allüksus, mis asub teises liikmesriigis, ja kuna selle tegevus on põhimõtteliselt seotud Bulgaaria kodanike teenindamisega, siis ei ole määrus nr 1215/2012 seetõttu kohaldatav teatava liikmesriigi kodanike ja sama liikmesriigi teises liikmesriigis asuvate konsulaaresinduste vahelistele kohtuvaidlustele.

20 Nendel asjaoludel otsustas Sofiyski Rayonen sad (Sofia rajoonikohus, Bulgaaria) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse (EL) nr 1215/2012 artikli 5 lõiget 1 tuleb selle määruse põhjendusest 3 lähtudes tõlgendada nii, et nimetatud määrus on kohaldatav liikmesriigi kohtu rahvusvahelise kohtualluvuse kindlaksmääramiseks selle liikmesriigi töötaja ja sama liikmesriigi teises liikmesriigis asuva konsulaarteenistuse vahelise vaidluse puhul? Või tuleb neid sätteid tõlgendada nii, et niisugune vaidlus tuleb lahendada vastavalt poolte ühise kodakondsuse järgse liikmesriigi kohtualluvust reguleerivatele riigisisesele sätetele?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma küsimusega sisuliselt selgitada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 5 lõiget 1 tuleb selle määruse põhjendusest 3 lähtuvalt tõlgendada nii, et see on kohaldatav liikmesriigi kohtute rahvusvahelise kohtualluvuse kindlaksmääramiseks liikmesriigi töötaja ning selle liikmesriigi teise liikmesriigi territooriumil asuva konsulaarasutuse vahelise vaidluse lahendamisel.

22 Vastamaks eelotsuse küsimusele määruse nr 1215/2012 artikli 5 lõike 1 kohta koostoimes nimetatud määruse põhjendusega 3, tuleb kindlaks määrata, kas määrus nr 1215/2012 on kohaldatav põhikohtuasja aluseks olnud olukorra suhtes.

23 Sellega seoses tuleb esiteks analüüsida, kas põhikohtuasi kuulub määruse nr 1215/2012 kohaldamisalasse kui „tsiviil- ja kaubandusasi“ selle määruse artikli 1 lõike 1 tähenduses.

24 Kuna määrusega nr 1215/2012 asendati nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 26/04, lk 42), siis kehtib Euroopa Kohtu tõlgendus viimasena nimetatud määruse sätete kohta ka määruse nr 1215/2012 suhtes, kui liidu nende kahe õigusakti sätteid võib pidada „samaväärseks“ (16. novembri 2016. aasta kohtuotsus Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).

25 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse nr 44/2001 artikli 1 lõike 1 esimese lause kohaselt kohaldatakse seda määrust tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes. Mõistele „tsiviil- ja kaubandusasjad“ antud tõlgenduse tulemusena on teatavad kohtulahendid vaidluse poolte vaheliste õigussuhete või vaidluseseme olemuslike tunnuste tõttu jäetud kõnealuse määruse kohaldamisalast välja (vt eelkõige 28. aprilli 2009. aasta kohtuotsus Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Nii on Euroopa Kohus leidnud, et kuigi teatavad ametiasutuse ja eraõigusliku isiku vahelised vaidlused võivad kuuluda määruse nr 1215/2012 kohaldamisalasse, ei ole see nii juhul, kui ametiasutus teostab avalikku võimu. Nimelt, kui üks vaidluspool teostab avalikku võimu, siis on välistatud selle vaidluse käsitamine tsiviil- ja kaubandusasjana määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses, kuna see pool teostab laiemaid volitusi kui need, mis tulenevad eraõiguslike isikute vahelistele suhetele kohaldatavatest normidest (vt 28. veebruari 2019. aasta kohtuotsus Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).

27 Mis puudutab liikmesriigis asuva kolmanda riigi saatkonna ja selle töötajate vahelist vaidlust, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et nagu nähtub 18. aprillil 1961 Viinis sõlmitud diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni artiklist 3, on saatkonna ülesanded peamiselt akrediteeritud riigi esindamine, riigi huvide kaitsmine ning suhete edendamine asukohariigiga. Saatkond nagu igasugune avalik-õiguslik isik võib oma ülesannete täitmisel tegutseda *iure gestionis* ja omandada tsiviilõigusi ja -kohustusi, seda eelkõige eraõiguslike lepingute sõlmimise tulemusena. Sellega on tegemist juhul, kui ta sõlmib töölepingu isikuga, kes ei täida avaliku võimu teostamisega seotud ülesandeid (19. juuli 2012. aasta kohtuotsus Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, punkt 49).

28 Nii on see *a fortiori* ka juhul, kui tegemist on vaidlusega peakonsulaadi ja isiku vahel, kes osutab seal iseseisvalt teenuseid, mis on seotud dokumentide vastuvõtmisega Bulgaaria kodanike kohta konsulaadis avatud toimikutesse ning nende toimikute haldamisega – teenused, mis ei kuulu avaliku võimu teostamise alla ja millega ei ole võimalik sekkuda Bulgaaria Vabariigi julgeolekuhuvidesse (vt selle kohta 19. juuli 2012. aasta kohtuotsus Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, punkt 56).

29 Järelikult võib sellisest lepingust tulenev vaidlus, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kuuluda tsiviil- või kaubandusasjana määruse nr 1215/2012 kohaldamisalasse. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on siiski kindlaks teha, kas see on nii, arvestades kõiki põhikohtuasja asjaolusid.

30 Teiseks, mis puudutab välismaist elementi, mille olemasolust sõltub nimetatud määruse kohaldatavus, siis tuleb märkida, et kuigi määruse nr 1215/2012 põhjendustes 3 ja 26 on kasutatud mõistet „piiriülesed vaidlused“, ei sisalda nimetatud määrus selle mõiste kohta mingit määratlust.

31 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1896/2006, millega luuakse Euroopa maksekäsumenetlus (ELT 2006, L 399, lk 1), artikli 3 lõikes 1 on aga võrdväärne mõiste „piiriülene juhtum“ määratletud kui juhtum, mille korral vähemalt ühe poole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on muus liikmesriigis kui selles, kus asub asja menetlev kohus (7. mai 2020. aasta kohtuotsus Parking ja Interplastics, Parking ja Interplastics, C-267/19 ja C-323/19, EU:C:2020:351, punkt 33).

32 Kuna mõlemad määrused kuuluvad õigusalase koostöö valdkonda piiriülese toimega tsiviilasjades, on vaja liidu seadusandja poolt nendes kasutatud võrdväärseid mõisteid ühtviisi tõlgendada (7. mai 2020. aasta kohtuotsus Parking ja Interplastics, C-267/19 ja C-323/19, EU:C:2020:351, punkt 35).

33 Euroopa Kohus on kõnealuse artikli 3 lõike 1 alusel otsustanud, et juhul, kui maksekäsumenetluses hagi esitanud isiku asukoht on muus liikmesriigis kui see, kus asub asja menetlev kohus, on vaidlus piiriülene ja kuulub seega määruse nr 1896/2006 kohaldamisalasse (7. mai 2020. aasta kohtuotsus Parking ja Interplastics, C-267/19 ja C-323/19, EU:C:2020:351, punkt 34 ning seal viidatud kohtupraktika).

34 Sellega seoses tuleb saatkonna poolt riigi nimel töölepingute sõlmimise kohta märkida, et saatkonna puhul on tegemist „üksusega“ määruse nr 44/2001 artikli 18 lõike 2 tähenduses, kui nende töötajate, kellega ta on töölepingud sõlminud, ülesanded on seotud saatkonna haldustegevusega asukohariigis (19. juuli 2012. aasta kohtuotsus Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, punkt 52).

35 See järeldus kehtib *a fortiori* siis, kui töölepingut ei sõlmi saatkond, vaid peakonsultaat, kui on täidetud 19. juuli 2012. aasta kohtuotsuse Mahamdia (C-154/11, EU:C:2012:491) punktis 48 loetletud tingimused.

36 Analoogia alusel tuleb asuda seisukohale, et peakonsulaat on määruse nr 1215/2012 tähenduses „üksus“, kuna see vastab Euroopa Kohtu praktikas sõnastatud kriteeriumidele. Täpsemini on peakonsulaat välisministeeriumi territoriaalse struktuurina väljapoolt kestvalt tajutav asjaomase ministeeriumi laiendusena. Peakonsulaat esindab asukohariigis ministeeriumi; seda juhib peakonsul ja peakonsulaat on võimeline iseseisvalt võtma tsiviilõiguslikke õigusi ja kohustusi. Järelikult võib konsulaati käsitada tegevuskeskmena vastavalt 19. juuli 2012. aasta kohtuotsuse Mahamdia (C-154/11, EU:C:2012:491) punktides 49 ja 50 märgitule.

37 Sellest tuleneb, et kui konsulaat kujutab endast teatava liikmesriigi „üksust“ teises liikmesriigis, siis tuleb ühe vaidluspoole alaliseks asu- või elukohaks pidada muud liikmesriiki kui see, kus asub asja menetlev kohus.

38 Sellega seoses tuleb märkida, et põhikohtuasjas kõne all olevad teenuste osutamise lepingud sõlmiti Hispaanias ja nende lepingutega pandud kohustused täideti samas liikmesriigis.

39 Eeltoodut arvestades tuleb järeldada, et põhikohtuasja vaidlusel on piiriülene toime.

40 Kuna eelotsuse küsimus piirdub määruse nr 1215/2012 kohaldamisega ega puuduta Bulgaaria või Hispaania kohtute kohtualluvuse kindlaksmääramist käesolevas asjas, tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul teha järeldused Bulgaaria tööseadustiku artikli 362 kohaldamise suhtes.

41 Neil asjaoludel tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 5 lõiget 1 tuleb selle määruse põhjendusest 3 lähtudes tõlgendada nii, et see on kohaldatav liikmesriigi kohtute rahvusvahelise kohtualluvuse kindlaksmääramiseks liikmesriigi töötaja, kes ei täida avaliku võimu teostamisega seotud ülesandeid, ning selle liikmesriigi teise liikmesriigi territooriumil asuva konsulaarasutuse vahelise vaidluse lahendamisel.

Kohtukulud

42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 5 lõiget 1 tuleb selle määruse põhjendusest 3 lähtudes tõlgendada nii, et see on kohaldatav liikmesriigi kohtute rahvusvahelise kohtualluvuse kindlaksmääramiseks liikmesriigi töötaja, kes ei täida avaliku võimu teostamisega seotud ülesandeid, ning selle liikmesriigi teise liikmesriigi territooriumil asuva konsulaarasutuse vahelise vaidluse lahendamisel.

Allkirjad